

Καβάφης- Ποιήματα

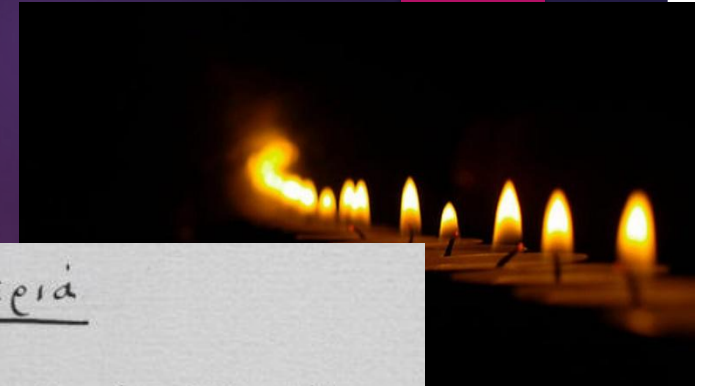
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΙΗΣΗΣ 2023

ΠΓΗ_Γ2_ΑΡΤΕΜΗ ΚΟΥΤΡΑΚΗ

«Κεριά»

Το ποίημα διαχέεται από συναισθήματα απαισιοδοξίας και θλίψης για τη ζωή που περνά με τόσο γρήγορους ρυθμούς.

Η ζωή που φεύγει, το παρελθόν παρομοιάζεται με «μια θλιβερή γραμμή κεριών σβυσμένων» την οποία ο ποιητής δε θέλει να βλέπει, γιατί τον λυπεί η συνειδητοποίηση πως αυτή η γραμμή που κάποια στιγμή αποτελούσε τα αναμμένα κεριά του μέλλοντος του, έχει σβήσει προ πολλού και το πρώτο φως τους ενθουσιάζοντες, θλίβεται καθώς αυτό το φως δε θα επαναληφθεί ποτέ ξανά. Μονάχα η σκοτεινή γραμμή μακραίνει και παρότι προσπαθεί τα αναμμένα κεράκια να κοιτά, η φρίκη που του προκαλούν τα σβησμένα κεριά υπερισχύει.

Κεριά

Του μέλλοντος ή μέρες διέκονδ' έμφροστά μου
σά μιὰ σειρά κεράκια ανάμεινα -
χρυσά, ψεστά, και ζωηρά κεράκια.

Η πασμένες μέρες πίσω μένουν,
μια θλιβερή γραμμή κεριών σβυσμένων·
τά πιο κοντά βράζουν καπνόν άκόρη,
κεριά κεριά, χωμένα, και κεριά.

Δέν θέλω νά τά βρέπω· μέ λυπεί η μορφή των,
και μέ λυπεί τό πρώτο φως των νά θυμούμαι.
Έμπρός κωλύω τ' ανάμεινα μου κεριά.

Δέν θέλω νά γυρίσω νά μη δώ και φρίξω
τί κηρόρα πού η σκοτεινή γραμμή μακραίνει,
τί κηρόρα πού τά σβυστά κεριά πληθαίνουν.

« Ένας Γέρος »

Το συγκεκριμένο ποίημα έχει ως θέμα του τα γηρατειά που τόσο γρήγορα φτάνουν, τη μοναξιά του γήρατος και τη ζωή που τόσο ο ίδιος, όσο και εμείς, δε ζούμε συγκρατούμενοι από τη λογική και τα «πρέπει». Ο γέρος αναλογίζεται πόσες ευκαιρίες έχασε, πόσες επιθυμίες δεν πραγματοποίησε, πόσες χαρές των νεανικών του χρόνων στερήθηκε εξαιτίας της λογικής και της ιδέας, ότι έχει χρόνια ακόμα να ζήσει, και έτσι έχασε την ίδια του τη ζωή περιμένοντας τα επόμενα χρόνια, καταλήγοντας ολομόναχος στο τραπέζι ενός καφενείου, μετανιωμένος για τις χαμένες ευκαιρίες του, και νοσταλγώντας την ομορφιά και τη δύναμη των νεανικών του χρόνων, να αποκοιμάται

Ένας Γέρος

Στου καφενείου του βορρού δὲ μέσα μέσος
συμμένος στὸ θεκάσι καθεὶ ἕνας γέρος·
μὴ μὲν ἐφημερίδα ἔμπρός του, χωρὶς συνθοφιά.

Καὶ μὲς εἶπὼν ἄδελφον νεαροῦν ἔλεν ἀλαφρόνεια
συσπένδεται πόσο λίγο χωρὶς δὲ χρόνια
ποῦ ἔχει καὶ δύναμι, καὶ γόο, καὶ ἔμορφια.

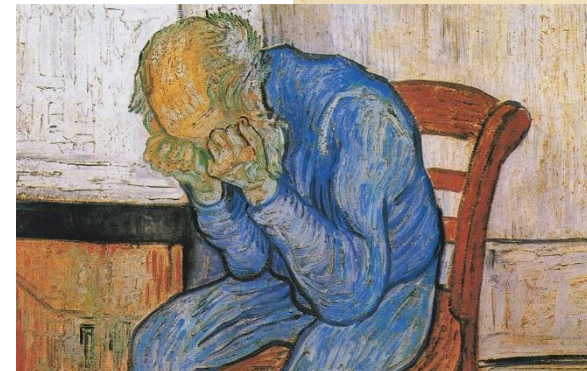
Ξέρει ποῦ μέσασε ποχὺ· τὸ νοιώθει, δὲ κουλῆται.
Κ' ἐν βούλοισι ὁ καιρὸς ποῦ ἦταν νεὸς μοιάζει
εἶναι χθὲς. Τὴ δικάστημα μισό, ἐὶ δικάστημα μισό.

Καὶ συγχοιμάται ἢ ζήλονος πῶς δὲν ἔργα
καὶ πῶς γιν ἔμπροσθέντων πάντα - δὲ θεῖα! -
δὲν φεύγει ποῦ ἔχει· "Αἴτιο. Ἔχεις ποχὸν καιρὸ."

Θυμῆται ὅμοις ποῦ βόλασε· καὶ πόσο
χασὰ θυσιάζει. Τὴν ἄμνησιν του γνῶσι
καθ' ἑαυτοῦσε χαμένην ἴδεν ἔμπροσθεν.

... Μὰ διὰ ποῦ νὴ συσπένδεται καὶ νὴ θυμῆται
ὁ γέρος ἐλαττωμένε. Κι ἀποκοιμάται
στὸ καφενεῖο ἀπομυτισμένος δὲ θεκάσι.

Κ. Π. Καβάφης.

«Τείχη»

Το ποίημα αυτό παρουσιάζει έναν διαφορετικό υπαρξιακό προβληματισμό, καθώς δεν αφορά τα χρόνια που περνούν γρήγορα, αλλά τη ζωή που χάνεται από τα «τείχη», δηλαδή τα όρια κάθε είδους, που μας θέτει η κοινωνία χωρίς να το καταλαβαίνουμε. Έτσι, παρότι θέλουμε να πράξουμε πολλά, μας εγκλωβίζουν ερήμην μας σε στενούς περιορισμούς με αποτέλεσμα, ανεπαισθήτως να χάνουμε τον έλεγχο της ίδιας μας της ζωής. Καταλήγει με το συμπέρασμα, ότι ζούμε τη ζωή μας με την εντύπωση μιας φαινομενικής ελευθερίας που όμως αποτελεί μια ουτοπία, καθώς στην πραγματικότητα ζούμε δέσμιοι ενός πλέγματος περιορισμών που τελικά μας κλείνει έξω από τη ίδια μας τη ζωή.

Τείχη

Χωρίς περίσκεψιν, χωρίς λύπην, χωρίς αιδῶ
μεράκι κ' ὕψιχ' τειχέω μου ἔκλισεν τείχη.

Καὶ κάδομαι καὶ ἀπεχθόμεαι τῶρα ἐδῶ.
Ἄλλο δὲν σκέπτομαι: τὸν νοῦν μου τῶραι αὐτὴ ἡ τύχη.

Διότι πράγματι περὶ ἐξῶ γὰρ κάμω εἶχον.
Ἢ ὅταν ἔκλιναν τὰ τείχη πῶς γὰρ μὴν προσέξω.

Ἄλλα δὲν ἄκουσα ποτὲ κροτὸν κλιθῶν ἢ ἤχον.
Ἀνεπαισθήτως μ' ἔκχισαν ἀπὸ τῶν κάστρον ἐξῶ.

Κ. Π. Καβάφης

- ▶ Ο Καβάφης στα ποιήματά του θέτει αυτοβιογραφικούς υπαρξιακούς προβληματισμούς που υπαινικτικά, μετατρέπονται σε πανανθρώπινους, βάζοντάς μας σε σκέψεις και παρακινώντας μας να ζούμε τη ζωή μας, όπως εμείς επιθυμούμε, επειδή η ζωή μας είναι μικρή για να την αφήνουμε στα χέρια των άλλων.

